

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1904

07.06.2019

Главі Адміністрації
Президента України
БОГДАНУ А.Й.

Шановний Андрію Йосиповичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Павленка Ю. О., оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 червня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

« 6 » червня 2019 р.
№ 183/2.2-35

ГЛАВІ АДМІНІСТРАЦІЇ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
А.Й. БОГДАНУ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Про захист дітей, які постраждали
внаслідок військових дій та збройного конфлікту*

Шановний Андрію Йосиповичу!

У січні 2016 року за моєї ініціативи та наполягання в законодавство введено поняття «дитина, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів - дитина, яка внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримала поранення, контузію, каліцтво, зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства, була викрадена або незаконно вивезена за межі України, залучалася до участі у військових формуваннях або незаконно утримувалася, у тому числі в полоні».

Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, Кабінетом Міністрів України було затверджено через рік, 5 квітня 2017 року, і з грубими порушеннями норм названого закону. Тільки після подання мною проекту постанови Верховної Ради України про звільнення Міністра соціальної політики за ігнорування проблем дітей, які постраждали внаслідок військових дій та збройного конфлікту, розпочалася робота щодо приведення постанови у відповідність до вимог закону. Внесені за моїм наполяганням, у квітні 2018 року, зміни до зазначеного порядку розблокували процедуру визнання дітей такими, що постраждали від психологічного насильства. Всі інші причини страждань дитини від війни, так і залишаються заблокованими постановою Кабінету Міністрів. Одиниці дітей (87 осіб) отримують статус внаслідок перенесеного дітьми у зоні військового конфлікту фізичного, сексуального насильства, поранень та каліцтва.

Неодноразові мої депутатські запити до Прем'єр-міністра України, Голів обласних державних адміністрацій сприяли активізації діяльності місцевих органів виконавчої влади з питань визнання Державою страждань дитини від війни (<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/wcadr43D?sklikannja=9&kodtip=5&rejim=>

1&KOD8011=5380).

Якщо у період квітень 2017-квітень 2018 р. було надано статус 8 дітям, то за період квітень 2018 – квітень 2019 майже 23 тисячам дітей.

Попри таку активізацію з визнання Державою страждань дитини від війни, визнати цю діяльність достатньою немає підстав. За нашими оцінками постраждалими є понад 500 тисяч дітей. Крім того, за офіційними даними Мінсоцполітики, із 23 тисяч визнаних постраждалими, лише 5759 дітей отримують соціальні послуги, реабілітаційні послуги залишаються недосяжними для дітей.

Надані Президенту України В.О. Зеленському і оприлюднені ним під час візиту до Брюсселю дані щодо кількості загиблих на Сході дітей не відповідають дійсності. Ще рік тому Президент України визнавав загибель у зоні збройного конфлікту 242 дітей. 21 дитина, за його визнанням, загинула, перебуваючи у складі збройних формувань, що є грубим порушенням не тільки прав дитини, а й законодавства про Збройні Сили України. Після цього лише засобами масової інформації було повідомлено про десятки випадків загибелі дітей та травмування їх вибухонебезпечними засобами. За оцінками експертів, понад 300 дітей загинуло внаслідок війни, понад 500 дітей є пораненими.

Звертаю Вашу увагу і на те, що в Україні не ведеться облік випадків смерті дітей під час або внаслідок збройного конфлікту. До мене як до народного депутата звертаються батьки поранених та померлих дітей, яким у медичних документах, попри всю очевидність травмування зброєю, зазначають «побутова травма». Звертаються і батьки поранених дітей, проти яких були порушені кримінальні провадження і вони були несправедливо звинувачення у тому, що дитина постраждала. Такі факти викликають і професійне, і людське обурення.

Питання реєстрації фактів смерті перебуває у компетенції двох міністерств: охорони здоров'я та юстиції. Вважаємо за необхідне доручити Міністерству юстиції України розробити і внести зміни до нормативно-правових актів у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, передбачивши чіткий порядок обліку смерті дітей, які померли внаслідок збройного конфлікту, у тому числі від вибухонебезпечних предметів. Також вважаю за необхідне узагальнити персоніфіковану інформацію з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про зареєстровані з 26 травня 2014 року випадки смерті дітей під час або від наслідків збройного конфлікту та збирати достовірну інформацію у наступному. Доцільно передбачити узгодження цієї персоніфікованої інформації з повідомленнями, які отримували органи прокуратури про випадки насильницької смерті, у тому числі і внаслідок військових дій. Вважаємо за необхідне таку персоніфіковану інформацію використовувати з обмеженнями «для службового користування».

Вважаємо за необхідне зібрати персоніфіковану інформацію про дітей, зниклих без вісті у зоні проведення збройного конфлікту і військових дітей. Не

виключено, що діти, які обліковані як зниклі на підконтрольній території, значаться загиблими на непідконтрольних територіях і навпаки.

Зрозуміло, що отримана інформація не буде повною. Разом з тим, вона буде утримувати персоніфіковану інформацію про всі зареєстровані випадки смерті дітей станом на момент відключення Державного реєстру цивільного стану у непідконтрольних Україні територіях (2014 рік) та всі випадки на підконтрольних територіях. Це дозволить, по-перше виключити облікованих державою дітей з інформації, яка подається з непідконтрольної території, по-друге, ініціювати перемовини з іншою стороною, у тому числі і у Мінському форматі, про інші випадки смерті дітей, виключаючи повторення одних і тих же випадків.

Крім викладеного, Закон України «Про охорону дитинства»(стаття 30-прім), зобов'язує виконавчої гілки влади з питань захисту дітей, які перебувають у зоні воєнних дій, та дітей, які постраждали внаслідок збройного конфлікту. Узагальнена відповідь Кабінету Міністрів на мій депутатський запит свідчить про те, що заходи, спрямовані на: возз'єднання дитини з сім'єю; запобігання вербуванню та використанню дітей у воєнних діях і збройному конфлікті; виявлення завербованих дітей; широке інформування та роз'яснення необхідності захисту дітей від участі у воєнних діях і збройному конфлікті; створення умов для психологічної реабілітації та соціальної реінтеграції постраждалих дітей, - фактично органами влади не проводяться і покладаються на волонтерів та міжнародні проекти. Не докладає зусиль до розв'язання цих проблем і Уповноважений Президента України з прав дитини.

У разі необхідності готовий надати необхідну інформацію з питань захисту прав дітей України, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту.

З повагою,
Народний депутат України

Ю.О.ПАВЛЕНКО
(посв. № 183)